

ANCHETE BIROU TERITORIAL IAȘI - 2013

Aprilie 2013 - Anchetă la sediul DGASPC Iași - Nerespectarea prevederilor art.35, ale art. 37 alin. 3, ale art. 40 alin.1, ale art. 44 alin. 1 lit. a, art. 59 alin.1 lit c) și ale art. 87 alin.1' din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordinului MMFPS și MSP nr. 762/1992/2007 privind aprobarea criteriilor medicopsihosociale

Urmare a sesizării din oficiu nr. 180/2013, a răspunsurilor contradictorii primite de la DGASPC Iași și Comisia de evaluare a persoanelor cu handicap București, s-a dispus efectuarea unei anchete la sediul DGASPC Iași și Consiliul județean Iași.

Din ancheta efectuată au rezultat următoarele:

1. Anexa privind certificatul de încadrare în grad de handicap din H.G. nr. 430/2008 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap este **în neconcordanță cu articolul 35 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare**. Astfel, deși potrivit articolul 35 din Legea nr. 448/2006 *persoana cu handicap grav are dreptul, în baza evaluării sociopsihomedicale, la un asistent personal, în Anexa privind certificatul de încadrare în grad de handicap, în dreptul gradului de handicap grav, sunt trecute următoarele precizări: cu asistent personal; fără asistent personal, cu indemnizație de însoțitor, fără indemnizație de însoțitor*, în loc să fie trecută doar prevederea „cu asistent personal”.

În opinia noastră, această anexă nu se limitează la detalierea legii, ci o completează, astfel încât se poate spune că, a fost concepută într-o manieră care nu respectă legea în executarea căreia a fost elaborată și fără să se țină seama de principiul ierarhiei forței juridice a actelor normative, reglementat de dispozițiile art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Mai mult, acest fapt a determinat apariția unei „cutume” în practica DGASPC-urilor, în baza căreia și în aplicarea principiului „Nimic pentru noi, fără noi”, instituit de prevederile art. 3 lit.e din Ordinul Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale nr. 2298/2012 privind Procedura-cadru de evaluare a persoanelor adulte în vederea încadrării în grad și tip de handicap, **ori de câte ori o persoană se încadrează în grad de handicap accentuat**, datorită cauzelor care a determinat deficiența și nu datorită deficienței indiferent de cauză, **i se dă grad de handicap grav fără asistent personal, mai ales atunci când ancheta socială relevă o situație socială precară**.

2. Ordinul MMFPS și MSP nr. 762/1992/2007 privind aprobarea criteriilor medicopsihosociale contravine prevederilor Ordinului MMFPS nr. 2298/2012, ale H.G. nr. 430/2008 cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 448/2006, cu modificările și completările ulterioare, întrucât, deși evaluarea persoanelor cu handicap și emiterea certificatului de încadrare în grad și tip de handicap se face în baza criteriilor medicopsihosociale, **Ordinul nr. 762/1992/2007 conține doar criterii medicale, nu și criterii psihosociale, deși titlul acestuia act normativ sugerează un alt conținut**.

Un alt aspect reținut din analiza prevederilor ordinului anterior menționat se referă la faptul că **o boală nu se poate încadra în prevederile ordinului decât dacă a intervenit dintr-o cauză stabilită de acest act normativ**. Astfel, se creează situația în care deși au aceeași boală, unele persoane beneficiază de prevederile acestui ordin, deoarece afecțiunea a fost determinată de cauza prevăzută de acest act normativ, iar altele nu pot beneficia, întrucât cauza bolii lor nu este cea menționată în ordin.

3. Prevederile art. 35, ale art. 37 alin. 3, ale art. 40 alin.1 și ale art. 44 alin. 1 lit. a din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituie obligația autorității administrației publice de a angaja asistentul personal al persoanei cu handicap grav.

Cu toate acestea, prin practici administrative defectuoase, autoritățile administrației publice determină persoanele cu handicap grav și asistent personal **să opteze pentru indemnizație în locul angajării unui asistent personal cu contract individual de muncă**, deși dreptul de opțiune aparține exclusiv persoanei cu handicap. Mai mult, la art. 37 alin. 2 și 3 din Legea nr. 448/2006 sunt

reglementate expres și limitativ situațiile în care persoanei cu handicap grav i se acordă indemnizație în locul asistentului personal (sau găzduirea într-un centru de tip respira), indiferent de opțiune, și anume atunci când, pe perioada absenței temporare a asistentului personal, angajatorul nu poate asigura un înlocuitor al acestuia.

4. Art. 59 alin.1 lit c) din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligațiile persoanelor cu handicap, prevede că acestea *trebuie să se prezinte pentru reevaluare, la solicitarea structurilor competente în domeniu, indiferent de termenul de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap*, deși **art. 87 alin.1¹** din același act normativ stabilește că *pentru persoanele cu handicap a căror afecțiune a generat deficiențe funcționale și/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil și care nu pot urma programe de recuperare, Comisia de evaluare va stabili un termen permanent a certificatului fără a fi necesară prezentarea acestora la reevaluările periodice*.

Apreciem că formula redacțională a art. 59 alin.1 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, generează interpretări arbitrare, deoarece legiuitorul nu a stabilit în mod clar și fără echivoc **condițiile și împrejurările în care se face reevaluarea persoanelor cu handicap ireversibil**, creând astfel o aparentă contradicție cu prevederile art. 87 alin.1¹ din lege, precum și premisele unor posibile practici defectuoase din partea autorităților competente să aplice această dispoziție legală.

În acest context, apreciem că aparenta contradicție și practicile administrative defectuoase la care ne-am referit ar putea fi evitate prin **introducerea unei precizări privind condițiile și împrejurările care determină reevaluarea persoanelor cu handicap ireversibil**.

Având în vedere cele mai sus expuse, în interesul îmbunătățirii legislației, dar și a practicii administrative în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu handicap, în opinia noastră ar fi utile o serie de modificări și completări ale legislației după cum urmează:

1. Modificarea anexei H.G. nr. 430/2008, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește modelul de certificat de încadrare în grad de handicap, în concordanță cu prevederile art. 35 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2. Modificarea și completarea ordinului MMFPS și MSP nr. 762/1992/2007, cu modificările și completările ulterioare, în sensul înscrierii și a criteriilor psihosociale, nu doar a celor medicale, precum și în sensul încadrării persoanelor în grad de handicap în baza deficienței, indiferent de cauza acesteia;

3. Completarea prevederilor art. 59 alin. 1 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea unei precizări privind condițiile și împrejurările care determină reevaluarea persoanelor cu handicap ireversibil,

4. Instituirea unor măsuri administrative și legislative de natură să descurajeze nerespectarea de către autoritățile administrației publice a obligației de a efectua angajări în cazul asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav.

Din aceste considerente a fost emisă Recomandarea nr. 8/2013 către MMFPSPv București și Consiliul județean Iași.

D861/2013

Obiect: privind soluționarea petiției nr. 4033/10.05.2013 (nr. înregistrare AVP București) **Drept încalcat:** prevederilor art. 34 și art. 47 din Constituția României

Autoritatea unde s-a efectuat ancheta: ANP - Penitenciarul Vaslui

Rezultatul anchetei: -

D1166/2013

Obiect: În materialul intitulat „*Scoala din grajd*” canalul de televiziune locală V24TV Vaslui, în cadrul emisiunii de știri au prezentat un material despre o școală din localitatea Gherghești, județul Vaslui.

În pragul începerii anului școlar reporterii **V24 Tv Vaslui** relatează următoarele: *“un tavan căzut prin care se vede cerul, pereți coșcoviți și geamuri lipsă. O unitate de învățământ care arată ceva mai mult decât un grajd. Totuși, într-o astfel de locație vor învăța și în noul an școlar elevii din localitatea Gherghești. Un război stupid între fostul primar, actualul director de școală și noul edil al comunei îi condamnă pe copii să învețe în condiții inumane”*

Drept încalcat: prevederilor art. 32 și art. 49 din Constituția României

Autoritatea unde s-a efectuat ancheta: Primăria comunei Gherghești și Instituția Prefectului – județul Vaslui

Rezultatul anchetei: a. S-au efectuat demersuri pe lângă M.E.N

b. ulterior răspunsului și în raport de acesta urmează a se formula două recomandări (primărie și minister)

D1169/2013

Obiect: În articolul intitulat *“Este imobilizată dar nimeni nu are grijă de această bătrână!”*, publicat în cotidianul regional „*Vremea Nouă*” de Vaslui din data de 11 septembrie 2013, este prezentată nemulțumirea doamnei Georgeta Radu, în vârstă de 74 de ani, domiciliată în municipiul Huși, județul Vaslui, generată de neefectuarea de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui a demersurilor necesare aprobării și acordării dreptului de însoțitor, ca urmare a depunerii unei cereri în acest sens, având în vedere accidentul vascular și leziunile traumatiche ale membrului inferior suferite în urmă cu aproximativ 6 ani, ce au determinat imobilizarea sa.

Drepturi încălcate: protecția persoanelor cu handicap, dreptul la un nivel de trai decent și dreptul de petiționare, prevăzute de art. 50, art. 47 și art. 51 din Constituția României

Autoritatea unde s-a efectuat ancheta: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui

Autoritatea la care s-a făcut demers: Primaria municipiului Huși, județul Vaslui

Rezultat:

În urma efectuării anchetei la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, potrivit celor consemnate în procesul verbal nr. 1019/30.09.2013, rezultă că cele prezentate în materialul de presă nu se confirmă, deoarece doamna Georgeta Radu nu se încadrează în grad de handicap, diagnosticul său, hemipareza, neaflându-se pe lista criteriilor de încadrare în grad de handicap prevăzute de Ordinul M.S. nr. 762/2007.

De asemenea, prin adresa nr. 1169/30.09.2013 ne-am adresat Primăriei municipiului Huși în vederea comunicării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, măsurile de protecție și de asistență socială ce se impun în situația doamnei Georgeta Radu, cu referire la oportunitatea îngrijirii temporare sau permanente a acesteia la domiciliu, în urma efectuării unei anchete sociale în acest sens.

D1270/2013

Obiect: soluționarea sesizării din oficiu nr. 8278/2013 (nr.înreg.AVP) - În articolul de presă intitulat „Fată de 14 ani dintr-un centru de plasament, obligată să se prostitueze” publicat pe site-ul Realitatea.net, era prezentată situația unei adolescente internată într-un centru de plasament din Vaslui care a fost exploatată sexual de patru persoane din Bârlad.

Dreptul încălcat: art. 49 din Constituția României

Autoritatea la care s-a făcut ancheta: DGASPC Vaslui și Serviciul Alternativ de protecție de tip familial Negrești, Vaslui

Rezultatul anchetei: neverificându-se încălcarea prevederilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului persoanelor vătămate de o autoritate publică, prevăzut de art. 49 și de art. 52 din Constituția României, celelalte aspecte cu caracter penal urmând a fi soluționate de către instanța de judecată s-a propus închiderea dosarului.

D1340/2013

Obiect: În materialul intitulat „Sclav la 13 ani“ canalul de televiziune locală prima TV, în cadrul emisiunii de știri au prezentat un material despre un minor din sat Stoieșesti, comuna Banca, jud. Vaslui care este forțat să muncească la o stână din localitate pentru a își asigura hrana zilnică.

În știrea prezentată se relatează că ” *autoritățile din România exploatează copiii, prin indolență! Deși au creat tot felul de asociații, comitete și comisii de protecție, nu dau doi bani pe copii și-i lasă să se chinuie într-o viață cumplită pe care chiar părinții lor le-o dirijează. Un astfel de caz este Andrei, care deși are doar 13 ani a fost forțat să muncească, la o stână din Vaslui, pentru o farfurie de mâncare*”.

Drept încălcat: art. 49 și art. 32 din Constituția României

Autoritatea la care s-a făcut ancheta: Primăria comunei Banca, jud. Vaslui și DGASPC Vaslui

Rezultatele anchetei: autoritatea publică locală a încălcat prevederile art. 2 alin. 3, art. 34 și art.1 35 din Legea nr. 272/2004 cu modificările și completările ulterioare și în consecință, s-a propus efectuarea unui demers la AJPIIS Vaslui pentru sancționarea autorității publice, iar ulterior formularea unei recomandări către Primăria comunei Banca, jud. Vaslui *Vaslui cu privire la respectarea principiului interesului superior al copilului care trebuie să prevaleze în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, pentru monitorizarea familiilor cu risc și pentru respectarea angajamentelor privind monitorizarea familiei pentru prevenirea separării copilului de familie, prin respectarea prevederilor art. 34 – 35 din Legea nr. 272/2004, cu modificările și completările ulterioare.*

D1454/2013

Obiect: Prin petiția nr. 1454/18.11.2013 înregistrată la Biroul teritorial Iași al instituției Avocatul Poporului, Asociația culturală de apărare a drepturilor omului prin promovarea de către specialiști calificați a profesionalismului în cultură și artă “Kasta Morrely”, ne-a sesizat cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor constituționale care reglementează protecția copiilor și a tinerilor, prevăzut de art. 49 din Constituția României, cu privire la minora Iuliana Cristina Dup în vârstă de 15 ani.

Prin petiția transmisă instituției noastre, AKM Kasta Morrely ne-a descris o serie de abuzuri la care a fost supusă minora de către propria familie, iar ulterior de către specialiștii din Centrul de primire în regim de urgență Tătărași.

Drept încălcat: art. 49 și art. 52 din Constituția României

Autoritatea la care s-a făcut ancheta: DGASPC Iași și IPJ Iași

Rezultatele anchetei: în curs de derulare